

Finansdepartementet
Avdelningen för samhällsplanering och bostäder
Enheten för samhällsplanering

fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.sba.spn@regeringskansliet.se

Stockholm 2020-11-11

**REMISSYTTRANDE;
Promemorian Genomförandet av MKB-direktivet i plan- och bygglagen
(Ds 2020:19)
(Ert diarienummer Fi2020/03324/SPN)**

Visita är bransch- och arbetsgivarorganisation för den svenska besöksnäringen. Visita samlar ca 5 550 medlemsföretag med runt 8 260 arbetsställen, huvudsakligen hotell, restauranger, caféer, nöjesrestauranger, cateringföretag, konferensanläggningar, spa, campingföretag, vandrarhem, skidanläggningar, nöjes- och djurparker, turistbyråer samt turist- och eventföretag. Visita tecknar branschens kollektivavtal och är en medlemsorganisation i Svenskt Näringsliv. Som branschorganisation hjälper Visita företagen att växa och utvecklas och är besöksnäringens företrädare i politiska frågor.

Visita har tagit del av rubricerad promemoria och får härmed inkomma med följande.

YTTRANDE

Förslagen i promemorian

I promemorian lämnas vissa förslag på ändringar i plan- och bygglagen i syfte att förtydliga genomförandet av det så kallade MKB-direktivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt). Anledningen till att dessa förslag läggs fram är att Europeiska kommissionen i en formell underrättelse har framfört synpunkter på hur Sverige genomför MKB-direktivet.

Bland annat föreslås följande.

- En ansökan om bygglov eller förhandsbesked som avser ett MKB-projekt ska innehålla vissa uppgifter som krävs enligt direktivet.
- MKB-projekten ska omfattas av detaljplanekravet. Regeringen ska få meddela föreskrifter om undantag från detta krav.

- Beslut om lov eller förhandsbesked som avser ett MKB-projekt ska innehålla en motivering om åtgärdens miljöpåverkan.
- Den information som kommunen ska tillhandahålla när en detaljplan tas fram ska finnas tillgänglig i elektronisk form på kommunens webbplats.
- Miljöorganisationer ska få överklaga detaljplaner, bygglov och förhandsbesked som avser ett MKB-projekt.

De typer av projekt som omfattas av direktivet är både sådana som tillståndsprövas enligt miljöbalken i Sverige – miljöfarlig verksamhet (9 kap.) och vattenverksamhet (11 kap.) – och sådana som huvudsakligen prövas enligt annan lagstiftning, t.ex. plan- och bygglagen. Bestämmelserna i plan- och bygglagen innebär att några av de projekt som anges i direktivet blir föremål för tillståndsprövning. Det gäller bl.a. vissa infrastrukturprojekt samt projekt för turism och fritid, nämligen

- anläggning av industriområden,
- projekt för tätortsbebyggelse, inklusive byggande av shoppingcentrum och parkeringsplatser,
- skidbackar, skidliftar och linbanor och tillhörande anläggningar,
- hamnar för fritidsbåtar,
- fritidsbyar och hotellkomplex utanför stadsområden och härmed förbundna anläggningar,
- permanenta campingplatser, och
- temaparker.

Lag- och förordningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2021.

Visitass synpunkter

Visita vill inledningsvis och generellt framhålla det stora behov av förenklingar av olika slag som generellt föreligger, inte minst för företagen inom besöksnäringen. Detta behov föreligger rent allmänt och sedan lång tid, men gör sig i än högre grad gällande i rådande situation där den pågående coronapandemin har slagit med full kraft mot företagen i besöksnäringen. Det kommer att krävas många och omfattande åtgärder för att underlätta för företagens omstart och återtillväxt samt därmed återskapandet av arbetstillfällena när coronapandemin väl är över.

Det ska också framhållas att Visita ser det som mycket viktigt att genomförandet av EU-direktiv i Sverige inte sker på ett sätt som är mer långtgående än vad som krävs enligt direktivet och att överimplementering undviks.

De föreslagna regeländringarna avseende bl.a. detaljplanekrav berör – såvitt gäller besöksnäringen – bl.a. skidbackar och skidliftar, hamnar för fritidsbåtar, hotellkomplex

och fritidsbyar med tillhörande anläggningar, campingplatser, nöjesparker och djurparker. Flera typer av verksamheter i besöksnäringen skulle alltså påverkas om förslagen genomförs. Samtidigt anser Visita att det är svårt att av konsekvensutredningen i promemorian utläsa närmare vilka konkreta konsekvenser de föreslagna lag- och förordningsändringarna egentligen får för dessa företag. Konsekvenserna av ändringarna bör alltså beskrivas och utvärderas mer noggrant innan förändringar genomförs. Det är naturligtvis av största vikt att företagen inom nämnda typer av verksamhetsområden inte drabbas av försämrade möjligheter att löpande förändra och utveckla sina verksamheter på olika sätt utan att det i stället underlättas för företagen i dessa avseenden. Tidsåtgång, kostnader och den administrativa bördan för företagen måste begränsas och minska – men absolut inte öka.

Som exempel kan här anges att det av konsekvensutredningen i promemorian framgår att den föreslagna regleringen bl.a. leder till att det kan krävas bygglov i något fler fall samt att det förslaget främst berör företag som driver skidanläggningar. Dessa företag debiteras för nedlagd tid i ärendet och den tid som krävs i respektive ärende kan – på sätt som konstateras i promemorian – variera väsentligt beroende på förutsättningarna i det enskilda fallet och det är därmed svårt att med någon större säkerhet uttala sig om vilka kostnader som kan uppstå för de företag som påverkas av förslaget. Det tilläggs att dessa företag även får kostnader för att ta fram de underlag som kan behövas. Som Visita uppfattar promemorian är det utrett att kostnadsökningar kommer att inträffa för företagen, men inte i vilken omfattning. Detta är inte tillfredsställande.

Vidare torde förslaget om att vissa åtgärder ska omfattas av krav på detaljplan i stället för bygglov komma att medföra betydande kostnader och avsevärd tidsutdräkt för företagen i vissa sammanhang. Detaljplaneärenden är många gånger utdragna i tid och kostsamma, vilket medför risken att företagens utveckling hämmas eller till och med förhindras. Visita bedömer därmed att den föreslagna ordningen tydligtvis riskerar att medföra allvarliga negativa konsekvenser för företag i besöksnäringen och kan komma att hämma företagens möjlighet till utveckling.

Visita anser att ovanstående måste beaktas i samband med utarbetandet av nya regler på det aktuella området.

Med vänlig hälsning

Jonas Siljhammar

Stefan Lundin
Chefsjurist